

Nr 193.

Av herr **Åkerman** i Stockholm, om uppförande av 12 överstelöjtnantsbeställningar å gemensam stat för infanteriet.

För att den stora utsvällning av hären, vilken avses i Kungl. Maj:ts proposition till ny härordning, skall innebära den förstärkning av våra lantstridskrafter, som är behöfvlig, är det — särskilt med hänsyn till de värnpliktiges knappt tillmätta utbildningstid — nödvändigt, att ett gott och talrikt befäl finnes för alla formationer, icke minst reservformationerna. I härordningspropositionen föreslås också en del åtgärder för detta ändamål, såsom ökning av personalen på ordinarie stat, uppsättande av reservstatsbefäl, förbättring av reservofficersutbildningen, utbildning av värnpliktige till plutonchefer o. s. v. Min tro är emellertid, att alla dessa åtgärder icke komma att visa sig tillfyllest, då det en gång gäller att fullständigt genomföra reservorganisationen och att skapa tillräckligt antal fullt användbara reservtrupper, utan att den fast anställda befälskadern måste ökas utöver vad som nu ifrågasättes. Särskilt gäller detta infanteriet. Min tro är även, att en ökning av den fasta kadern kommer att åtminstone på sina håll visa sig erforderlig med hänsyn till fredstjänstens krav.

Flera av de föreslagna åtgärderna för befälets anskaffande äro emellertid hos oss oprövade, t. ex. uppsättande av reservstatsbefäl. På grund härav — och då dessutom tidpunkten för reservorganisationens fullständiga genomförande är ganska avlägsen — torde det vara riktigtast att tillvidare avvakta resultatet av de nu föreslagna åtgärderna, innan man föreslår en ytterligare ökning av den fast anställda personalen utöver vad Kungl. Maj:t nu ifrågasätter.

Om jag sålunda på nu anförda skäl anser mig böra i allmänhet avstå från att motionera om den sammansättning av den fast anställda perso-

nalen på ordinarie stat, vilken generalskommissionen förordat, kan jag dock icke underlåta att motionera beträffande en av generalskommissionen föreslagen kaderökning, nämligen inrättandet av 12 nya överstelöjtnantsbeställningar vid infanteriet. Behovet av denna ökning är nämligen enligt min mening särskilt stort. Det är dessutom av beskaffenhet att snart böra fyllas.

Uti propositionen angående ny härordning har Kungl. Maj:t föreslagit, att riksdagen måtte bifalla, att för härordningens genomförande å generalitetsstaten uppföras 12 arvoden om 1,000 kronor åt såsom brigadchefer förordnade regementschefer vid infanteriet.

Av det propositionen bilagda statsrådsprotokollet framgår, att avsikten är att tillsviðare ordna brigadchefsfrågan på det sätt, att 12 infanteriregementschefer, en för varje brigad, skulle förordnas i fred att, med bibehållande av beställningen på stat och regementschefsbevälet, vara brigadchefer. I allmänhet skulle de således fullgöra såväl regementschefs- som brigadchefstjänsten. Endast under de tider, då brigadchefsbevälingen det fordrade, huvudsakligen under senare delen av rekrytskolan och under senare delen av regementsövningarna, skulle dock regementschefsbevälet åtminstone tidvis frånträðas och övertagas av överstelöjtnanten.

Det av Kungl. Maj:t framställda förslaget innebär icke och utger sig icke heller för att innebära en fullständig lösning av frågan. En rationell sådan lösning kan icke vinnas utan inrättande i vår armé liksom i de flesta andra arméer med brigadindelning av brigadchefer och brigadstaber å ordinarie stat.

En fördel, vars betydelse icke bör underskattas, vinnes dock genom den av Kungl. Maj:t föreslagna anordningen, nämligen att brigadcheferna få åtminstone något tillfälle att lära känna de truppförband, över vilka de i krig skola föra bevälet, och vice versa. Ävenledes blir det någon möjlighet att utbilda och samarbeta brigadstaberna. Många av de olägenheter, vilka äro förknippade med den nuvarande anordningen, hävas emellertid icke genom förslaget och särskilt är det en — och en mycket stor sådan — som kvarstår, nämligen att vid alla infanteriregementen, vilkas chefer äro brigadchefer, befälsmekanismen rubbas vid mobiliseringstillfälle. Överstelöjtnanten rycker nämligen upp till regementsbefälhavare, en kapten eller möjligen någon regementsofficer i reserven blir bataljonschef o. s. v.

Härvid kan även det oegentliga förhållandet inträffa, att yngre överste-

löjtnanter komma att föra regementsbefäl, medan äldre och mer meriterade sådana föra bataljon.

Tillgången på befäl på stat är icke heller så beräknad, att regements-officersgraden utan allvarsammare olägenheter kan minskas vid mobilisering.

Även ur fredstjänstgöringens synpunkt torde svårigheter uppstå, om regementscheferna under den brådaste tiden, då inspektions- och utbildningsarbetet ställer de största anspråken på regements- och bataljonschefer, frånträda sitt befäl och provisoriska befälsförhållanden skapas.

Generalskommissionen har också insett olägenheten av den föreslagna anordningen och särskilt med hänsyn till fredstjänstgöringens behöriga ombesörjande föreslagit uppförande av 12 nya överstelöjtnantsbeställningar å gemensam stat för infanteriet. Genom en sådan åtgärd skulle den av Kungl. Maj:t föreslagna anordningen verka betydligt fördelaktigare och olägenheterna av att brigadchefer och brigadstaber icke äro uppförda på ordinarie stat och icke funktionera såsom sådana hela året om avsevärt reduceras. Det bleve då ock möjligt att genom överflyttning på brigadcheferna av en del ärenden bereda arméfördelningscheferna en välbehörlig lättnad i deras arbetsböda.

På grund av vad sålunda anförts får jag hemställa,

att riksdagen måtte besluta, att förutom å de särskilda regementenas stater uppförda beställningar måtte å gemensam stat för infanteriet uppföras 12 överstelöjtnantsbeställningar.

Stockholm den 7 juni 1914.

J. Åkerman.
